

درس شانزدهم (هنر و معماری)

- ۱- هنرمندان مادی در چه زمینه های هنری مهارت داشتند؟ از دوره مادی، آثار هنری مختلفی شامل اشیای زرین و سیمین و ظروف سفالی به دست آمده که نشان می دهد هنرمندان مادی در فلزکاری، جواهرسازی و سفالگری مهارت درخور توجهی داشتند
- ۲- هنر مادی متکی بر تجربیات و دستاوردهای هنری بومیان کدام منطقه است ؟ غرب فلات ایران بوده

است

۳- دستاوردهای تمدن ماد در زمینه معماری را بنویسید؟ دستاوردهای حکومت مادی در عصر معماری نیز قابل توجه است. در این دوره، قلعهها، کاخها و شهرهایی ساخته شد. مادیها در قلعهسازی تبحر زیادی داشتند و برای مقابله با دشمنان خارجی خود به ویژه آشوریان، قلعه های مستحکم می ساختند. پایتخت مادیها شهر **هگمتانه**، همدان امروزی، بود که یونانیان به آن اکباتان می گفتند. این شهر از هفت قلعه تو در تو تشکیل شده بود که هر قلعه رنگ نمادین خاصی داشت. از دیگر شهرهای این دوره، میتوان بیستون، اسپدانه (اصفهان) و کنگاور را نام برد

۴- علت رونق و پیشرفت معماری در دوره هخامنشی چه بود؟ در دوران هخامنشی، هنر و معماری ایران به سبب ثبات و آرامش، رونق اقتصادی و حمایت پادشاهان، به اوج شکوفایی رسید. از سرزمینهای پهناور حکومت هخامنشی به ویژه پاسارگاد، تخت جمشید و شوش، آثار قابل توجهی از معماری، هنرهای تزیینی وابسته به معماری، نقش برجسته های سنگی و شاهکارهای مهم هنری دیگر برجا مانده است

۵- ویژگی های هنر و معماری هخامنشیان را بنویسید؟ یکی از ویژگیهای مهم هنر و معماری هخامنشی، تأثیرپذیری از دستاوردهای هنری اقوام و ملت های تابع آن حکومت بود که پیشینه تمدنی درخشانی داشتند. پادشاهان هخامنشی به طور گسترده از مهارت و استادی هنرمندان و معماران سرزمینهای قلمرو تحت فرمان خود استفاده میکردند. در این دوره، تجربیات و سبک های

هنری اقوام غیرایرانی با شیوه‌های بومیترکیب شد و هنری به وجود آمد که کاملاتازگی داشت و روح هنر ایرانی بر آن حاکم بود. دیگر ویژگی شاخص هنر و معماری دوره هخامنشی، درباری بودن آن بود، به این معنی که شکوه شاهانه و تشریفات و تجملات درباری را به نمایش می‌گذاشت. در واقع، بخش عمده آثار هنری شاخص و ساختمانهای مجلل، به خواست شاهان و درباریان و برای زندگی تجملاتی و تشریفاتی آنان به وجود آمدیکی دیگر از ویژگیهای هنر هخامنشی، طبیعت گرایی یا به عبارت دیگر، استفاده و تقلید از عناصر موجود در طبیعت مانند حیوانات و گیاهان در آثار هنریشان است

۵- مهمترین بناهای دوره هخامنشی چیست؟ مهمترین بناهای دوره هخامنشیان شامل آرامگاهها، کاخها، آتشگاهها و دیگر ساختمانهای عمومی است

۶- قدیمی ترین بناهای دوره هخامنشی در کجا واقع شده اند؟ قدیمی ترین بناهای این دوره که آثاری از آنها برجا مانده، در پاسارگاد، نخستین پایتخت هخامنشی برپا شدند. این مجموعه شامل کاخ شاهی و آرامگاه کورش هخامنشی بود. به نوشته مورخان یونانی، این ساختمانها در میان باغ بسیار زیبایی قرار داشته اند

۷- اوج شکوه معماری ایران دوره کدام پادشاه هخامنشی است؟ دوران داریوش یکم، اوج شکوه و عظمت معماری ایران است

۸- کاخ آپادانا توسط کدام پادشاه هخامنشی ساخته شد؟ داریوش

۹- پایتخت اداری هخامنشی چه نام داشت؟ شوش

۱۰- عظیمترین مجموعه ساختمانی و شاهکار معماری جهان باستان، یعنی تخت جمشید به دستور کدام پادشاه هخامنشی ساخته شد؟ به دستور داریوش یکم و جانشینانش، همچون کاخ آپادانای شوش، با مشارکت گروه کثیری از معماران، بنایان، هنرمندان و کارگران و نیز با گردآوری مصالح ساختمانی از سرتاسر قلمرو هخامنشی، برپا گردید

۱۱- نقش و نگارهای کنده کاری شده بر روی سنگ در دوره هخامنشی شامل چه موضوعاتی بود؟ اغلب عبارتاند از: پیکره پادشاه و ملازمان او به هنگام پیروزی بر دشمنان و یا بارعام، پیکره حیوانات واقعی و افسانه‌های و همچنین نمادها و نشانه های دینی. در نقش برجسته‌های صخره ای آن زمان، اهورهمزدا به شکل نمادی ن حلقهای بالدار در حال پرواز بر بالای سر پادشاه، نمایان است. پژوهشگران با مقایسه نقش برجسته‌های دوره هخامنشی با دوران پیش از آن، دریافته اند که سنگ تراشان هنرمندی که در خدمت هخامنشیان بوده‌اند، از نقشبرجسته ه ای بین النهرین و بهویژه نقشبرجسته‌های آشوری، الهام والگو گرفته اند.

۱۲- تنها تندیس انسانی باقیمانده که بزرگتر از اندازه طبیعی ساخته شده مربوط به کدام پادشاه هخامنشی است ؟ ، پیکره بدون سر، متعلق به داریوش یکم است که در شوش از زیر خاک بیرون آورده شده است

۱۳- ظرف ریتون مربوط به چه دوره ای است ؟ هخامنشی

۱۴- قالی معروف دوره هخامنشی چه نام دارد؟ فرش پازیریک

۱۵- آثار برجسته معماری دوره هخامنشی را نام ببرید؟ آثار برجسته معماری دوران اشکانیان میتوان به بقایای شهرنسا، صد دروازه (دامغان)، معبد آناهیتا در شهر کنگاور در استان کرمانشاه، کوه خواجه سیستان و کاخ شهر هترا (الحضر) در نزدیکی موصل در کشور عراق اشاره کرد

۱۶- ویژگی های معماری اشکانیان را بنویسید؟ ساخت بناهای طاقدار، گنبدی و دارای ایوان، از ویژگیهای معماری دوران اشکانیان بهشمار میرود. هنر گچبری در زمان اشکانیان رواج یافت و در بناهای کوه خواجه، به نهایت ظرافت رسید. آرایه دیگری که در معماری اشکانی رواج داشته، نقاشی دیواری است

۱۷- هنر مجسمه سازی در دوره اشکانیان، متأثر از هنر کدام منطقه است؟ یونان

۱۸- برجسته ترین اثر مجسمه سازی دوره اشکانی چیست؟، پیکره برنزی شاهزاده اشکانی است.

۱۹- علت برابری هنر ساسانی با هنر روم باستان چه بود؟ بر اثر توجه حکومت ساسانی به هنر و پشتیبانی آنان از هنرمندان، هنری پدید آمد که به لحاظ عظمت و شکوه، با هنر روم برابری میکرد و گاه بر آن برتری داشت. هنر ساسانی ریشه در هنرهای کهن ایران و نیز هنر دوران هخامنشی و اشکانی داشت و حتی از هنر یونانی و رومینیز تأثیر پذیرفته بود. پس از سقوط ساسانیان و ورود اسلام به ایران، هنر اسلامی، تأثیر بسزایی از هنر ساسانی پذیرفت

۲۰- معماری ساسانی با کدام بنا آغاز و با کدام بنا اوج گرفت؟ بنای کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس (گور) آغاز شد و با ساخت کاخ تیسفون به اوج رسید.

۲۱- کاخ تیسفون در کنار کدام رود قرار دارد؟ که از آن به عنوان یکی از باشکوهترین و زیباترین بناهای ساسانی یاد میشود، در کنار رود دجله ساخته شد. طاق یا ایوان کسری، بخشی از آن کاخ بود.

۲۲- ویژگی های برجسته معماری ساسانی چه بود؟ از جمله ویژگیهای برجسته معماری آن دوره، کاربرد وسیع گنبد، ایوان و طاق در ساخت بناها به ویژه کاخها بود. معماران چیره دست ایرانی در آن زمان، فنون و مهارتهای ساخت گنبد را چنان توسعه و ترقی دادند که سبک کار آنان، الگویی برای معماران در دوران اسلامی شد و حتی معماران اروپایی نیز آن را تقلید کردند.

۲۳- در دوره ساسانی برای تزیینات داخلی کاخها و بناها از چه روشهایی استفاده می شد؟ از روشهای گوناگونی مانند موزاییک کاری، نقاشی دیواری، گچبری و نقش برجسته استفاده میشد. آتشکدههای متعددی هم که در این عصر در مناطق مختلف ایران ساخته میشد، به شکل گنبد چهارطاقی بود و آتش مقدس در درون آن نگهداری میشد.

۲۴- شیوه شهر سازی دوره ساسانی چگونه بود؟ در طی حدود چهار قرن فرمانروایی سلسله ساسانیان بر ایران، شهرهای متعددی در گوشه و کنار کشور، به خصوص ر فارس و خوزستان به فرمان پادشاهان این سلسله برپا گردید. طرح و نقش شهرهای ساسانی همچون شهرهای اشکانی به شکل دایره بود در فارس و خوزستان به فرمان پادشاهان این سلسله برپا گردید.

۲۵- شیوه شهر سازی اشکانیان چگونه بود؟ دایره ای

۲۶- معروفترین نقش برجسته دوره ساسانی چیست؟ معروفترین نقش برجسته دوره ساسانی، مجموعه طاق بستان است که دو طاق سنگی بزرگ و کوچک نقشدار و یک نقش برجسته بدون طاق را شامل میشود. آنچه این مجموعه را به طاق بستان معروف کرده، طاق بزرگ است که شکارگاه خسرو پرویز را در دیوارهای داخلی طاق نشان میدهد

۲۷- به خوانندگان و موسیقی دانان ساسانی چه میگفتند؟ خوانندگان و نوازندگان آن دوره با عنوان گوسان، خنیاگر و

رامشگر یاد شده است

موفق و پیروز باشید